

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 44/2020
10.11.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., кога заступају Марија Китаровић и Божана Вучковић, адвокати из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3933/17 од 02.06.2019. године, у седници одржаној 10.11.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца.

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3933/17 од 02.06.2019. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3933/17 од 02.06.2019. године, ставом 1. изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1579/17 од 06.07.2017. године у ставу првом, другом и трећем изреке и одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде материјалне штете због мање исплаћене нето зараде за период од 01.09.2012. закључно са 24.04.2014. године плати укупан износ од 1.389.445,85 динара, са законском затезном каматом за сваки износ ближе означен у том ставу изреке, да се обавезе тужена да на износе из става првог изреке у корист тужиоца обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.09.2012. закључно са 24.04.2014. године и исте уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала за град Београд, према стопи важећој на дан уплате у року од осам дана од пријема преписа пресуде и да се обавезе тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати износ од 103.500,00 динара са законском затезном каматом од 06.07.2017. године до коначне исплате у року од осам дана по пријему преписа пресуде, као неоснован. Ставом 2. изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова првостепеног парничног поступка, а ставом 3. изреке, одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама разлога прописаних одредбом члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је решењем тужене .. од 29.09.2011. године примљен на неодређено време у Министарству унутрашњих послова РС, Дирекција полиције, Управа криминалистичке полиције. То му је било прво запослење. Распоређен је на радно место послова планирања и координације финансијских истрага у Одељењу за финансијске истраге, Служба за борбу против организованог криминала. Решење тужене број ..-2011 од 18.10.2011. године утврђен му је укупан коефицијент од 32,12. Решењем бр. ../12 од 27.05.2013. године тужиоцу је утврђен укупан коефицијент зараде за наведено радно место 2.576. Од 25.04.2014. године на основу споразума о преузимању државних службеника уз сагласност тужиоца преузет је у Управу криминалистичке полиције у Министарству спољних послова. До тада тужиоцу је исплаћивана зарада по признатом коефицијенту. Сходно члану 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа о сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела и члана 2. став 2. Уредбе о платама лица која врше функцију и обављају послове у тужилаштву за ратне злочине и посебним организационим јединицама државних органа у поступку за ратне злочине, те члана 3. Уредбе о изменама напред назначене уредбе (којом је новелиран члан 2. став 2) сматра да има непосредан правни основ за исплату веће зараде за тражени период и то у двоструком износу од просечне зараде која му је исплаћивана у том периоду. Сходно тој методологији обрачуна определила је и висину тужбеног захтева укључујући и пратеће доприносе.

При овако утврђеном чињеничном стању првостепени суд је нашао да је тужбени захтев тужиоца основан и сходно цитираним законским прописима захтев усвојио, налазећи да тужиоцу припада дупла зарада од просека његове примљене зараде за назначени период, те да сходно томе има и право на уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за тражени износ и за назначени период.

Другостепени суд није прихватио овакав чињенично правни закључак првостепеног суда. Ово из разлога што тужилац није доказао да је износ који потражује разлика до двоструке плате коју сматра да треба да добије. При томе, налази да је без значаја обрачун разлике зараде за тужиоца по обрачуна двоструког износа плате у спорном периоду за сваки месец појединачно, јер је меродаван износ плате који је тужилац остварио у посебној организационој јединици Министарства унутрашњих послова у сузбијању организованог криминала. Тужилац није доказао да постоји разлика па се не може применити одредба члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала нити назначена Уредба. Сходно томе, преиначио је првостепену пресуду и тужбени захтев тужиоца одбио као неоснован.

По оцени Врховног касационог суда, оваква схватања нижестепених судова нису прихватљива. Ово из следећих разлога: првостепени суд јесте правилно закључио да сходно назначеним законским прописима тужилац има право на исплату веће зараде од оне коју је примио и право на уплату доприноса сходно разлици у заради. Међутим, првостепени суд је методологију обрачуна висине тражене разлике зараде коју је извршио тужилац - просечна његова зарада за спорни период увећана 100%.

Другостепени суд налази да тужилац није доказао да је двострука плата коју је остварио у време пре ступања на рад у наведену организациону јединицу већа од плате коју је остварио у посебној организационој јединици државног органа надлежног за сузбијање организованог криминала. Јер, меродаван је износ плате коју је тужилац остварио у време пре ступања на рад у посебну организациону јединицу, што у конкретном случају није доказано.

Овакав закључак другостепеног суда је неприхватљив. Ово је због тога што тужилац пре ступања на рад у посебну организациону јединицу није радио на другом радном месту, тј. ово му је било прво запослење. У таквом случају, било је потребно утврдити зараду тужиоца коју је примао по коефицијенту, затим колика је била зарада упоредног радника на истим пословима и на основу тога утврдити валидну разлику у заради. Тужилац је у тужби предложио вештачење од стране вештака економско-финансијске струке (по потреби). Међутим, тај предлог ни првостепени ни другостепени суд нису разматрали. Стога се не може прихватити као оправдан став другостепеног суда, да тужилац није доказао колику је зараду остваривао пре ступања на рад у Посебну организациону јединицу Министарства унутрашњих послова за сузбијање организованог криминала, те да сходно томе нема право на већу накнаду од оне која му је исплаћивана по коефицијенту. Тужилац, према доказима из списка предмета, није дошао из друге организационе јединице нити из неке друге установе, па се није могло утврђивати колику је зараду тужилац остваривао на радном месту пре него што је дошао у Посебну организациону јединицу за сузбијање организованог криминала. У таквом случају за обрачун разлике зараде требало је применити другу методологију, тј. утврђивања разлике зараде коју је тужилац примао по коефицијенту и зараде упоредног радника где тужилац ради. То није урадио ни првостепени ни другостепени суд.

У поновном поступку, другостепени суд ће имати у виду примедбе Врховног касационог суда, по истима поступити, размотрити који методолошки приступ утврђивања разлике зараде треба применити, као и да ли је потребно те чињенице утврдити путем предложеног вештачења од стране вештака економско-финансијске струке ради правилног утврђења чињеничног стања и доношења законите одлуке.

Имајући у виду напред изнето, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 2. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић